

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Utbildningsplan

Socionomprogrammet

Programkod:	SGGEN
Programmets benämning:	Socionomprogrammet Degree of Bachelor of Science in Social Work
Högskolepoäng:	210 högskolepoäng
Beslut om fastställande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2018-09-14 att gälla studenter antagna från och med vt 2019.
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå och avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen, Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell kandidatexamen
Behörighetskrav	Grundläggande behörighet samt antingen Matematik 2a eller 2b eller 2c, Samhällskunskap 1b eller 1a1 + 1a2 eller Matematik B och Samhällskunskap A

Inledning

Socionomprogrammet är en akademisk yrkesutbildning som omfattar 210 högskolepoäng (hp). Utbildningen är tvärvetenskaplig och omfattar sex terminer på grundnivå och en avslutande sjunde termin på avancerad nivå. Huvudområdet är socialt arbete. Utbildningen är en generalistutbildning som ger professionell kompetens för socialt arbete.

Utbildningens mål

För socionomexamen skall studenten enligt Högskoleförordningen visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ, grupp och samhällsnivå.

Kunskap och förståelse

För socionomexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för samspelet mellan individers och grupper sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om ledning av socialt arbete,
- visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser. och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För socionomexamen skall studenten

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
- visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
- visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Lokala mål

Utöver ovanstående gäller följande lokala mål för socionomexamen vid Karlstads universitet.

För socionomexamen skall studenten

- visa kunskap om genus och jämställdhet och hur ojämlikhet i dess olika former skapas och vidmakthålls.

För socionomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utbildningens uppläggning

Socionomprogrammet vid Karlstads universitet har utformats med utgångspunkt från högskolelagen och högskoleförordningens utbildningsmål, de sociala och arbetsrättsliga lagarna och deras förarbeten samt svenska och internationella deklamationer och konventioner om de mänskliga fri- och rättigheterna (FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna, FN:s standardregler, FN:s barnkonvention, Europarådets europeiska konvention om mänskliga rättigheter med flera).

Socionomprogrammet är anslutet till den Internationella socialarbetarfederationen (IFSW) och Internationella associationen för högskolor för socialt arbete (IASSW). I organisationens riktlinjer, ”Global standards for Social Work Education and Training” betonas vikten av kunskaper om mänskligt beteende och deras relation till sociala sammanhang.

Socionomutbildningen utgår från ett helhetsperspektiv och ger en bred kunskap om olika samhällsfunktioner samt människors livssituation och livsvillkor. Principen om jämställdhet och människors lika värde är centralt, där kunskap om hur bland annat klass, etnicitet, kön, ålder och sexuell identitet påverkar och påverkas av maktstrukturer i samhället är av betydelse för förståelsen. I detta innefattas kunskaper om ett socialt hållbart samhälle med avsikten att främja demokrati och människors delaktighet i samhällsutvecklingen.

Utbildningen lägger vikt vid att tydliggöra förhållandet mellan lagstiftning, socialpolitiska intentioner och det sociala arbetets former, etik, handlingsutrymme, processer och effekter.

Studierna förbereder studenten för arbete med olika målgrupper inom olika verksamheter. Detta kräver ett aktivt kunskapssökande och ett vetenskapligt förhållningssätt, såväl som kritisk värdering och en problemlösande förmåga. Stor vikt läggs vid att studenten skall ha en nära kontakt med det sociala arbetsfältet.

Under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen knyts de teoretiska delarna av utbildningen samman med det praktiska utövandet. Detta innebär att under handledning studera, utföra, beskriva och analysera arbetet inom ramen för social verksamhet. Fokus ligger på yrkesidentitet, yrkeskunskap och yrkeskultur i socialt arbete, vilket bland annat innebär att ta ansvar för yrkesetiska överväganden grundade på demokrati, solidaritet, jämlikhet, självbestämmande och integritet men också förmåga till kritisk självreflektion.

Utbildningens innehåll

Termin 1-6 läses på grundläggande nivå och termin 7 på avancerad nivå. Observera att de i programmet ingående kurserna kan ha andra namn, samt ges i annan följd än vad som anges här.

Termin 1

Socialt arbete som ämne, vetenskap, profession och yrkesfält (13,5 hp)

Kursen introducerar socialt arbete som ämne, forskningsområde, profession och yrkesfält från ett både nationellt och internationellt perspektiv. I kursen behandlas det sociala arbetets framväxt, innebörd och konstruktion. Vidare introduceras studenten i vetenskapsteori, forskningsprocess och vikten av ett kritiskt förhållningssätt. Centrala begrepp och yrkesroller inom social omsorg och socialt arbete belyses liksom fältets kunskaps- och verksamhetsområde.

Personlig och professionell utveckling I (1,5 hp)

Kursen innehåller under terminen återkommande handledning i basgrupper samt en seminarievecka. Fokus ligger på personlig utveckling och införlivandet av en yrkesmässig identitet. Detta sker genom gruppövningar och fördjupad reflektion kring relevanta teman med koppling till utbildningen. I personlig och professionell utveckling I, är huvudtemat den egna personens inverkan i yrkesutövningen.

Samhällsstruktur, välfärdsvillkor och socialpolitik (15 hp)

Kursen ger kunskap om välfärdsstatens uppbyggnad, organisering och utveckling och om de samhällsstrukturer som skapar och vidmakthåller människors ojämlika livsvillkor. Socialpolitik och dess funktion ur ett samhällsekonomiskt perspektiv belyses, liksom dess betydelse för levnadsvillkor och ökad jämlikhet. En introduktion ges till mänskliga rättigheter och diskriminering. Sociologiska teorier introduceras, däribland teoretiska begrepp som klass, genus, etnicitet och sexualitet.

Termin 2

Individ, grupp och familj (15 hp)

Kursen fokuserar på människan som individ, grupp- och samhällsmedlem. Kursen behandlar individens utveckling och socialisation i relation till grupper och samhällsreliga institutioner. Psykologisk, socialpsykologisk och sociologisk teoribildning presenteras för att synliggöra vad som styr individens livslopp och utveckling, mellanmänsklig interaktion, sociala och globala processer. Studenterna introduceras i teorier om t ex kris och utveckling, våld i nära relationer, socialisation, gruppprocesser, emotionernas sociala betydelse, institutionalisering och globalisering. I kursen betonas mångfald och intersektionella perspektiv (klass, kön, sexualitet, ålder, religion och etnicitet). I kursen problematiseras normalitet och avvikelse.

Juridik för det sociala arbetet (13,5 hp)

Kursen behandlar rättssystemets värderingar, begrepp och lagar på grundläggande nivå. I kursen ingår civil-, förvaltnings- och socialrättslagstiftning. Vidare introduceras studenterna i rättsteknik och juridisk metod. Rättstekniken innehåller

lagstiftningsprocessens uppbyggnad och rättskällor. Därefter behandlas juridiska områden av central betydelse för socialarbetaren, dvs. rätten placerad i sin samhällliga kontext. Detta sker genom att staten och rätten studeras i förhållande till grundlagen och viktig lagstiftning rörande förvaltning och myndighet belyses. Likaså belyses offentlighet och sekretess. Därefter studeras socialrätten ingående med betoning på SoL, LSS och tillhörande tvångslagstiftning. Likaså behandlas Hälso- och sjukvårdslagen, EU:s påverkan på socialtjänsten samt FN:s konvention om mänskliga rättigheter.

Personlig och professionell utveckling II (1,5 hp)

Kursen innehåller under terminen återkommande handledning i basgrupper samt en seminarievecka. Fokus ligger på personlig utveckling och införlivandet av en yrkesmässig identitet. Detta sker genom gruppövningar och fördjupad reflektion kring relevanta teman med koppling till utbildningen. I personlig och professionell utveckling II, är huvudtemat gruppprocesser och lagarbetets betydelse i socialt arbete.

Termin 3

Socialt arbete med inriktning mot utredning och myndighetsutövning (15 hp)

I kursen ges kunskap om riktlinjer och rekommendationer i förhållande till de målgrupper som socialarbetare möter i utredning och myndighetsutövning. Kursen är en fördjupning av tidigare kunskaper om lagar och förordningar utifrån grupper i behov av stöd inom det sociala arbetet. Kursens syfte är att ge färdigheter i att samtala, utreda och bedöma sociala insatser baserade på evidens, professionella överväganden, lagstiftningens krav, vetenskaplig kunskap, brukarens synpunkter, beprövad erfarenhet och genomtänkt etik.

Vetenskapliga arbetsmetoder och projektarbete (13,5 hp)

I kursen vidareutvecklas och fördjupas kunskaper om den samhällsvetenskapliga forskningens metoder och arbetssätt. Såväl kvalitativa som kvantitativa metoder behandlas. Forskningsprocessens olika faser och metodproblem behandlas. Kunskaper om problemformulering, insamling och sammanställning av information vidareutvecklas. I kursen ingår ett fältarbete och rapportskrivning.

Personlig och professionell utveckling III (1,5 hp)

Kursen innehåller under terminen återkommande handledning i basgrupper samt en seminarievecka. Fokus ligger på personlig utveckling och införlivandet av en yrkesmässig identitet. Detta sker genom gruppövningar och fördjupad reflektion kring relevanta teman med koppling till utbildningen. I personlig och professionell utveckling III, är huvudtemat yrkesetiska överväganden i socialt arbete.

Termin 4

Teorier och metoder i socialt arbete (15 hp)

I kursen fördjupas och granskas teorier och arbetsmetoder i socialt arbete på såväl samhälls- som grupp- och individnivå. Kursen behandlar specifika metoder för förändringsarbete, socialt stöd och omsorgsinsatser inom det sociala arbetsfältet. Metoder baserade på professionella samtal, motivationsarbete, socialpedagogiskt

arbete, nätverksarbete, teamarbete och det psykosociala arbetet fördjupas genom teori och praktiska övningar. Här presenteras även empowermentstrategier, mobilisering i lokalsamhället samt hur detta ger återverkningar för den enskilde individen.

Det sociala arbetets organisering och ledarskap (13,5 hp)

Kursen behandlar grundläggande organisationsteori med speciell tonvikt på människobehandlande organisationer och på samverkan mellan olika myndigheter och organisationer. Kursen ger även perspektiv på organisatoriska förändringar. Kursen ger kunskap om den ekonomiska styrningen i offentliga myndigheter på regional och kommunal nivå. Kursen behandlar vidare kunskaper om teorier och metoder för ledarskap, kommunikationsteori, konflikthantering, samverkan, teamarbete samt ledarskap ur ett makt och könsperspektiv.

Personlig och professionell utveckling IV (1,5 hp)

Kursen innehåller under terminen återkommande handledning i basgrupper samt en seminarievecka. Fokus ligger på personlig utveckling och införlivandet av en yrkesmässig identitet. Detta sker genom gruppövningar och fördjupad reflektion kring relevanta teman med koppling till utbildningen. I personlig och professionell utveckling IV, är huvudtemat sambandet mellan teoretisk och praktisk kunskap och inläring i det yrkesmässiga utövandet.

Termin 5

Verksamhetsförlagda studier inom det sociala arbetsfältet (30 hp)

Kursen syftar till att ge studenterna praktisk kunskap och erfarenhet av det professionella sociala arbetet, att under handledning kunna påbörja utveckling av en professionell yrkesroll, där ett reflekterande förhållningssätt och en kritiskt granskande förmåga är viktiga beståndsdelar. Under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen skall studenten studera, utföra, beskriva och analysera arbetet inom ramen för en social verksamhet och dess målgrupper. Kursen har fokus på yrkesidentitet, yrkeskunskap och yrkeskultur i socialt arbete, där de teoretiska delarna av utbildningen knyts samman med det praktiska utövandet.

Termin 6

Vetenskapsteori och metod inom socialt arbete (15 hp)

Kursen ger den studerande fördjupade kunskaper om samhällsvetenskapliga teorier och aktuell forskning inom socialt arbete. I kursen vidareutvecklas och fördjupas kunskaper i vetenskapsteori och forskningsmetoder med tonvikt på analys. Studenten skall reflektera över kunskapsbildning inom området socialt arbete. I kursen ingår granskning av artiklar och avhandlingar samt fältarbete.

Uppsatskurs (Examensarbete) (15 hp)

Under kursen genomförs ett examensarbete som innebär en fördjupning inom teori- och metodkunskaper samt ämnet socialt arbete. Den studerande skall självständigt under

handledning planera, genomföra och skriftligt dokumentera en studie inom socialt arbete. Kursen avslutas med uppsattsseminarium med opposition.

Termin 7 - avancerad nivå

Evidens i det sociala arbetet (7,5 hp)

Kursen ligger på avancerad nivå och ger kunskap om utvärderingsområdets och evidensbegreppets bakgrund och framväxt som kunskapsområde och praktik inom det sociala arbetet. I kursen studeras begrepp, modeller och bakomliggande teorier för utvärdering och evidensarbete. Kursen ska ge kunskap om att planera, utveckla, genomföra och kritiskt granska utvärderingar och evidensbaserat arbete.

Våld i nära relationer med inriktning mot socialt arbete (7,5 hp)

I kursen fördjupas kunskaper om våld i nära relationer ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Kursen ger kunskap om våldets omfattning, definitioner, konsekvenser, normaliseringsprocessen, uppbrottsprocessen samt teoretiska förklaringsmodeller. Vidare studeras särskilt utsatta grupper, maskulinitet och våld, barn som lever med våld, juridiska aspekter på samt socialtjänstens ansvar för våld i nära relationer. Kursen syftar också till att kunna identifiera och problematisera det professionella förhållningssättet med en medvetenhet om egna värderingar och attityder samt att värdera och kritiskt diskutera myndigheters och organisationers samverkan på området.

Valbara kurser på avancerad nivå (motsvarande 15 hp)

Kurserna är valbara fördjupningskurser för programstudenter och öppna för yrkesverksamma. Två kurser väljs inom ramen för programmet.

Socialgerontologi (7,5 hp)

I kursen fördjupas kunskaper om åldrandets dynamiska förändringsprocesser med stöd i socialgerontologisk teori.

Barnens rätt (7,5hp)

I kursen fördjupas kunskaper om barns rätt och barns behov i utsatta livssituationer.

Ledning och administration i socialt arbete (7,5 hp)

I kursen fördjupas centrala teoribildningar och metoder i socialt arbete som avser arbetsgrupper och ledarskap vilket även innefattar kunskaper om ekonomi, administration och juridik.

Behandlingsarbete inom missbruksvård (7,5 hp)

I kursen fördjupas kunskap om utredningsmetoder och behandlingsarbete inom missbruksvård.

Examensbenämning

Socionomexamen

Bachelor of Science in Social Work

Kandidatexamen. Huvudområde: Socialt arbete

Bachelor of Social Science. Major: Social Work.

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§6-8 efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier.

Övrigt***Närvaro***

Obligatorisk närvaro förekommer i vissa delar av utbildningen och framgår av kursdokumenten.

Regler för utbildning

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Tidigare version av utbildningsplanen är fastställd:

2010-12-15, dnr Fak 3 2010/314, att gälla från och med ht 2011

2018-02-07, dnr HS 2018/65, att gälla från och med ht 2018

Bilaga : Översiktsbild

Översiktssbild 210 hp socionomprogrammet (Bilaga 1)

Termin 1

<p>Kurs 1 Socialt arbete som ämne vetenskap profession och yrkesfält, 13.5 hp (SMGA01)</p> <p>Kurs 2 Personlig och professionell utveckling I, 1.5 hp (SMGB11)</p> <p>Kurs 3 Samhällsstruktur, välfärdsvillkor och socialpolitik, 15.0 hp (SMGC01)</p>

Termin 2

<p>Kurs 1 Individ, grupp och familj, 15.0 hp (SMGA02)</p> <p>Kurs 2 Juridik för det sociala arbetet, 13.5 hp (SMGB02)</p> <p>Kurs 3 Personlig och professionell utveckling II, 1.5 hp (SMGC12)</p>

Termin 3

<p>Kurs 1 Socialt arbete med inriktning mot utredning och myndighetsutövning, 15.0 hp (SMGA03)</p> <p>Kurs 2 Vetenskapliga arbetsmetoder och projektarbete, 13.5 hp (SMGB03)</p> <p>Kurs 3 Personlig och professionell utveckling III, 1.5 hp (SMGC13)</p>

Termin 4

<p>Kurs 1 Teorier och metoder i socialt arbete, 15 hp (SMGA04)</p> <p>Kurs 2 Det sociala arbetets organisation och ledarskap, 13.5 hp (SMGB04)</p> <p>Kurs 3 Personlig och professionell utveckling IV 1,5 hp (SMGC14)</p>

Termin 5

<p>Kurs 1 Verksamhetsförlagda studier – socialt arbete, 30.0 hp (SMGA05)</p>

Termin 6

<p>Kurs 1 Vetenskapsteori och metod inom socialt arbete 15.0 hp (SMGA06)</p> <p>Kurs 2 Uppsats – Examensarbete, 15.0 hp (SMGB06)</p>
--

Termin 7

<p>Kurs 1 Evidens i det sociala arbetet, 7,5 hp (SMAE07)</p> <p>Kurs 2 Våld i nära relationer med inriktning mot socialt arbete, 7,5 hp (SMAV07)</p> <p>Kurs 3 o 4: Två valbara kurser motsvarande totalt 15.0 hp läses på halvfart</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnens rätt, 7.5 hp (SMAB07) • Behandlingsarbete inom missbruksvård, 7.5 hp (SMAM07) • Ledning och administration i socialt arbete 7.5 hp (SMAL07) • Socialgerontologi, 7.5 hp (SMAS07)
--

